

Lecția 2

De ce nu sunt oamenii de acord?

Pe ce se bazează diferențele?

Obiective de învățare	Să analizeze motivele pentru care oameni au opinii diferite referitoare la aspecte importante. Să-și dezvolte capacitatea de a discuta aspecte contestabile. Să analizeze valorile care sunt necesare pentru a sprijini societățile democratice.
Sarcinile elevilor	Elevii dau declarații despre și își apără propriile lor păreri în legătură cu o serie de aspecte. Elevii analizează sursele dezacordurilor referitor la aspecte în dezbateri publice. Elevii analizează influențele referitoare la propriile lor valori. Elevii elaborează linii directoare pentru a încuraja respectul pentru pluralism și a asigura susținerea calității respectului și dialogului referitoare la aspecte publice.
Resurse	Etichete mari pentru exercițiul „celor patru colțuri”.
Metode	Discuție. Reflecție. Gândire critică. Elaborarea normelor prin colaborare.

Concept cheie

Pluralism: Pluralismul există în societățile care nu au un set oficial de interese, valori sau credințe. Cetățenii au dreptul la libertatea de conștiință, religioasă și de exprimare. Excepția este că părerile care amenință libertatea de credință a altor persoane sunt împotriva legii și nu sunt tolerate. Un stat în care numai o singură religie este permisă sau în care nu este tolerată nicio religie nu va fi pluralist.

Lecția

Profesorul solicită clasei să analizeze următoarele afirmații controversate, pe rând:

Sunteți de acord sau nu?

- Este greșit să se mănânce animale.
- Dacă un elev este seropozitiv, el nu ar trebui să fie în aceeași clasă cu copii sănătoși.
- Pacifiștii nu ar trebui să fie obligați să se alăture forțelor armate.
- Pedepsa capitală ar trebui interzisă.
- Locul unei femei este acasă.
- Copiilor sub 14 ani nu ar trebui să li se permită să muncească.
- Fumatul în clădirile publice ar trebui interzis.
- Oamenii ar trebui să plătească impozite mai mari.
- Libertatea de exprimare nu este bună.

Fiecare colț al clasei are următoarele etichete:

Sunt întrutotul
de acord

Sunt de acord

Nu sunt de acord

Nu sunt deloc
de acord

Profesorul citește cu voce tare fiecare afirmație pe rând și solicită elevilor să se mute în colțul corespunzător al camerei, în funcție de părerile lor cu privire la întrebările de mai sus. Dacă ei nu se pot decide, ar trebui să rămână acolo unde sunt.

Când elevii și-au preluat pozițiile, profesorul solicită cuiva din fiecare din cele patru colțuri să spună de ce au ales această poziție. Nu ar trebui să aibă loc nicio discuție în acest stadiu. Apoi, profesorul le solicită oricărui elevi care s-au răzgândit să se mute într-un colț diferit, după caz.

Apoi, profesorul cere elevilor care nu s-au hotărât să încerce să explice de ce nu se pot decide. Ei ar trebui să scrie motivele pentru care sunt nehotărâți (de exemplu, pot avea nevoie de mai multe informații, nu le este clar ce vrea să se spună, pot vedea argumente de ambele părți etc).

Exercițiul se repetă de trei sau patru ori cu afirmații diferite. De fiecare dată, profesorul ar trebui să fie preocupat nu atât de mult de dezbaterea unui anumit aspect, ci de obținerea motivelor pentru care oamenii au opinii diferite.

Într-o sesiune plenară, profesorul subliniază faptul că aceleași aspecte au evocat răspunsuri foarte diferite de la membrii clasei. El poate introduce apoi conceptul de pluralism și adresa clasei următoarele întrebări, explicând că acestea pot ajuta la înțelegerea motivelor pentru care pluralismul există în societăți:

- Gândiți-vă din nou la întrebările pe care le-am analizat. Care dintre ele provoacă cele mai puternice sentimente? De ce?
- De unde ne vin ideile, valorile și convingerile? (Acest lucru va ajuta elevii să vadă că ideile noastre cu privire la aspecte controversate pot veni din surse diferite.)

Profesorul întreabă apoi elevii în ce măsură cred ei că sunt influențați de următoarele:

- ideile părinților lor;
- ceea ce cred prietenii lor;
- religia sau cultura lor;

- media, cum ar fi ziare, TV, Internet;
- profesori;
- propria lor personalitate.

Apoi, elevii lucrează individual și aranjează elementele în ordinea importanței lor în forma unei piramide, cu cel mai important în vârf, astfel:

element

element element

element element element

Profesorul solicită elevilor să compare piramidele lor în perechi. Care factori sunt considerați de către clasă în general ca fiind cei mai importanți? Acest lucru ar putea fi descoperit evaluând elementele, după cum urmează: dați elementelor din rândul de sus șase puncte, elementelor din rândul din mijloc patru puncte și elementelor din rândul de jos două puncte pentru fiecare. În grupuri de patru, elevii totalizează punctele acordate fiecărui element. Comparați rezultatele fiecărui grup. Au fost aceiași factori la începutul listei referitoare la importanță?

Profesorul explică faptul că pluralismul se dezvoltă într-o societate liberă și deschisă. Cu toate acestea, nicio societate nu poate funcționa fără un nivel minim de acord comun între membrii săi. El le cere elevilor să enumere unele valori sau norme care cred că ar ajuta la depășirea valorilor sau intereselor divergente. Elevii ar putea, de exemplu să sugereze următoarele:

- Respectați părerile altor oameni.
- Încercați să vă puneți în locul altor oameni.
- Amintiți-vă că a vorbi este mai bine decât a te certa.
- Încercați să nu jigniți.
- Dați-le oamenilor o șansă de a avea un cuvânt de spus.

Dacă oamenii nu se pot pune de acord, avem nevoie de un mecanism, cum ar fi votul cu scopul de a lua o decizie.